

« Stol aldri på en statistikk som ikke du selv har manipulert ! »

Om løgn, forb... løgn - og statistikk

Rudolf Meissner
Fagansvarlig renovasjon

Bedriftenes møteplass 2016

Hvem skal drive med avfallsstatistikk?

- Statistisk sentralbyrå
 - For å dokumentere nasjonale resultater og måloppnåelser.
 - For å kunne sammenligne internasjonalt.
- Vi selv (kommuner, kommunale/interkommunale selskap)
 - For å vise omgivelsene (politikere, offentligheten, media) hvor gode vi er.
 - For å vise oss selv hvor dårlige vi er.

Statistiske data og virkeligheten (1)

- Definisjonenes makt:
 - «typisk renovasjonsgebyr»
 - «materialgjenvinning»
 - «tellere og nevner»
 - «klimagassreduksjon»
 - «husholdningsavfall» vs. «municipal solid waste»
 - tekstiler = avfall?

Statistiske data og virkeligheten (2)

- De praktiske måleproblemene:
 - målepunkter: innveiing? utveiing? ingen veiing?
 - skille mellom husholdning og næring, hytte/turister og fastboende
 - kan avfallsreduksjon måles?

Mitt syn på en god statistikk, sett fra en kommunal avfallsaktør

- Utgangspunktet er begrepet «husholdningsavfall», slik det er definert i Forurensningsloven § 27: «*Som husholdningsavfall regnes avfall fra private husholdninger, herunder større gjenstander som inventar og lignende.*» Statistikken skal da også inkludere husholdningsavfall som andre enn kommunen har samlet inn/tatt hånd om.
- Fokus bør ligge på de rene materialene (stoffer, fraksjoner), ikke på innsamlingsmåte. Eksempel: «glass» og «metall» istedenfor «glass-/metallemballasje»
- «Utsortert» som en første målstørrelse, «til materialgjenvinning», «til energiutnyttelse» o.l. som neste nivå i målingen.

Eksempel på materialfokus: metall

- IVARs og IVAR kommunenes statistikk-tall for «metall» er satt sammen av ...
 - «Komplekst metall» samlet inn i container på gjenvinningsstasjon
 - 10% av «glass/metallemballasje» fra kommunale returpunkt
 - 10% av «glass/metallemballasje» fra gjenvinningsstasjoner
 - «Fe-felg» og «Alu-felg» fra gjenvinningsstasjoner
 - Magnetisk metall tatt ut av restavfall i forbrenningsanlegget etter kverning, men før forbrenning.
 - Metall tatt ut av forbrenningsasken etter brenning/energiutnyttelse.